

Seneste Nyt nr. 34

Stiftet onsdag den 12. juni 2008

Foreningen Svend Gønge

Januar 2011

Pro honore patriae

Foreningen Svend Gønge

Møllergaarden 3,
4750 Lundby
Tlf.: 6130 1004

goenge@lundbyweb.dk

www.svvsogne.dk

Bestyrelse:

Formand:
Peter Sten Hansen

Næstformand:
Villy Lørich

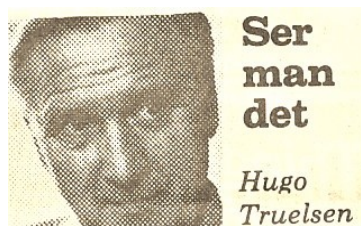
Kasser:
Jens Hallqvist

Sekretær:
Jens Beck

Bestyrelsesmedlem:
Gunnar Stobbe

Redaktion på SN:
Jens Beck,
svendgoengepoulsen@gmail.com

Hvem var Svend Gønge Poulsen

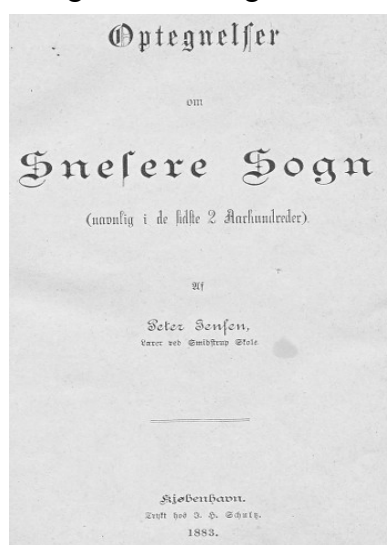
**Ser
man
det**

*Hugo
Truelsen*

-trykt i Politiken 5. marts 1989, gengivet her m. tilladelse fra Pol.

Alle kender Gøngenhøvdingen, men ingen ved hvem han var. Det er et historisk paradoks, som mange i tidens løb har forsøgt at udgranske, og nu slutter Nils Hartmann trop med bogen "Gøngenhøvdingen Svend Povlsen i Sydjælland", udgivet af Amtscentralen for Undervisning i Næstved til brug for skolernes 6.-9. klasse. Man må bede til, at der ikke ryger for mange splinter af Carit Etlars forfærdede danske frihedskæmper, når det nu med en til vished grænsende sandsynlighed konstateres at han faktisk var svensker, og at han i øvrigt gik fallit som gårdejer i Lundby.

PETER JENSEN var lokalhistoriker og lærer i Snesere omkring århundredskiftet og i en artikel i 1918 mente han at kunne føre bevis for, at Svend Povlsen var søn af landsbysmeden Povl Svendsen i Snesere, og at han i sin ungdom drog til Sverige for at deltage i Torstenssonskrigen 1643-1645

Titelblad fra P. Jensens bog

Den historie tror Nils Hartmann ikke På. Så fæster han straks mere lid til den svenske lokalhistoriker Pastor Torsten Lundberg, der i 1926 hævdede, at Svend

Ambassadører: Godsejer, Kammerherre og Hofjægmester, Bernt Johan Collet, Lundbygård. Hofjægmester og Godsejer, Peter Zobel, Bækkeskov. Godsejer, Peter Oxholm Tillisch, Rosenfeldt. Godsejer, Gerner Wolff- Sneedorff, Engelholm. Godsejer, Peter Henrik Tesdaorf Gjorslev Gods. Regionsmedlem, Peter Madsen Rone Klint, Præstø. Borgmester, Marie Stærke, Køge kommune. Borgmester, Henrik Holmer, Vordingborg Kommune. Borgmester, Henning Jensen, Næstved Kommune. Borgmester, Poul Arne Nielsen, Stevns Kommune. Borgmester, Knud Erik Hansen, Faxe Kommune. Tidl. borgmester, René Tuekær, Faxe Kommune. Tidl. folketingsmedlem, socialrådgiver, Hanne Reintoft	Povlsen var husmandssøn fra Birkebjerg ved Skeinge søen i Verum Sogn i Västra Göinge Herred og født 1610. Samme Svend Povlsen skrev i 1673 i en ansøgning om at komme i Christian den Femtes tjeneste som soldat: ”Da jeg er en af landets borgere, så er jeg godt øvet i at kæmpe i krig. Det har jeg prøvet lige siden Christian den Fjerde sloges mod den tyske kejser. Da krigen var slut, kæmpede jeg i to år med Holger Rosenkranz i den hollandske fejde”. Christian den Fjerdes hær rykkede 7. juni 1625 med ringe held de tyske protestanter til undsætning mod deres hårdtslående katolske keiser, og da var Svend Povlsen altså kun 15 år. Men dengang var det ikke usædvanligt, at 12-15-årige bondeknøse lod sig hverve som soldater, for nok havde fattige folk kun ungerne at møblere med, men det kneb til gengæld med pladsen. Og i 1657 hedder det i et brev fra det danske Rigsråd til overgeneral Axel Urup: ”-i Halland bor en mand ved navn Svend Povls. Han er borger i Laholm og bor i Knärød, og han er villig til efter aftale med en ritmester at stille et kompagni dragoner med heste og geværer. Det ville være os til stor hjælp og vore fjender til stort besvær, hvis Svend Povls og hans folk blev mønstret”. <i>Axel Urup</i> Det blev de. 10. juni 1657 stillede Svend Povlsen i Helsingborg med 50 ryttere, 9 befalingsmænd og stedsønnen Niels Lauritzen. Efter krigstjeneste i Holland 1634-1636, hvor han som modig og ærlig gønge tjente kongen som drabant derefter drog til sit hjem i Göinge Herred, blev han gift med en enke, der havde en søn ved navn Niels Lauritzen. Hvad der blev af stedsønnen, melder historien intet om, men resten kender enhver fra Carit Etlars romaner. Christian den Fjerde dør, Frederik den Tredie følger efter, og svenskekongen Karl den Tiende Gustav forcerer tænderklaprende de tilfrosne danske bælder og lander i Sydsjælland, hvor Svend Gønge og hans partisaner trods Kulsoen og andre af tidens værnemagere gør ham helvede hedt. Carit Etlar døde som rigmand i sin villa i Gentofte og efterlod sig en større samling af damesko. Det var nu engang hans hobby. Men han glemte at fortælle, at Frederik den Tredie med en kongelig håndbevægelse forærede Svend Povlsen Lundbyggaard i Sydsjælland som tak for hans indsats uden at fortælle ham, at Rigets Marskal Johan Kristoffer Korbitz allerede i en indberetning af 1. august 1660 havde meddelt Hans Majestæt, at ”-her og der ligger en del døde menneskekroppe på de uopdyrkede agre, og for det meste er de fortæret af fugle og andet”. Lundbyggaard havde stået tom i to år, og i 1672 gik gårdejer Svend Povlsen
--	--

Gina Øbakke,
Stevns Kommune.

Generallojnant,
Kjeld Hillingsø

Turistchef,
Lars Nielsen
Køge Kommune

Borgmester,
Anders Pettersson,
Osby Kommun.

Viceborgmester,
Erland Nilsson,
Osby Kommun.

Kultur- och
fritidschef,
Tommy Johansson,
Osby Kommun.

Ordförande i
Föreningen för
Snapphanelandet,
Marco van Brink,
Osby.

Kollektive medlemmer:

Lundby
Menighedsråd

Borgerforeningen
Lundby

Eskildstrup
Kulsvierlaug

fallit.

Da danskerne under Den skånske Krig invaderede Skåne i juni 1676, deltog Svend Povlsen som kongelig udnævnt major, og dermed fik han sit højeste ønske opfyldt. Hvornår han døde, vides derimod ikke. Man ved kun, at han om aftenen den 2. februar 1679 deltog i et gilde hos sin svigersøn Hans Svendsen i Lundby hvor han drak en tønde øl sammen med bymændene. Øllet var hans betaling for et års husleje i byens gamle gildeshus.

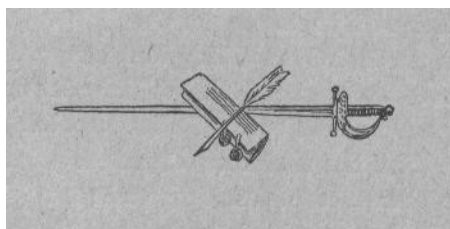
Ordinær generalforsamling

Den årlige ordinære generalforsamling i Foreningen Svend Gønge afholdes
onsdag 2. marts 2011 kl. 19.00

i Medborgerhuset i Lundby.

Dagsorden er som beskrevet i vedtægternes §5 stk.4.

Forslag skal være fremme hos formanden senest 14 dage før generalforsamlingens afholdelse.

Snapphaneleden -på cykeltur i Göingeområdet

"Snapphaneleden" – en 3-dagars cykeltur med historiskt tema.

Turen är 95 km lång och du övernattar två nätter på mysiga vandrarhem eller Bed & Breakfast.

Leden startar från Osby centrum och tar sig upp till Killeberg på slingriga grusvägar med underbar natur. Där sover man sedan en natt.

Dag två fortsätter man till Lönsboda, via Loshult. I Lönsboda övernattar man en natt, och dagen efter fortsätter man med etapp tre, till Osby, via Glimåkra.

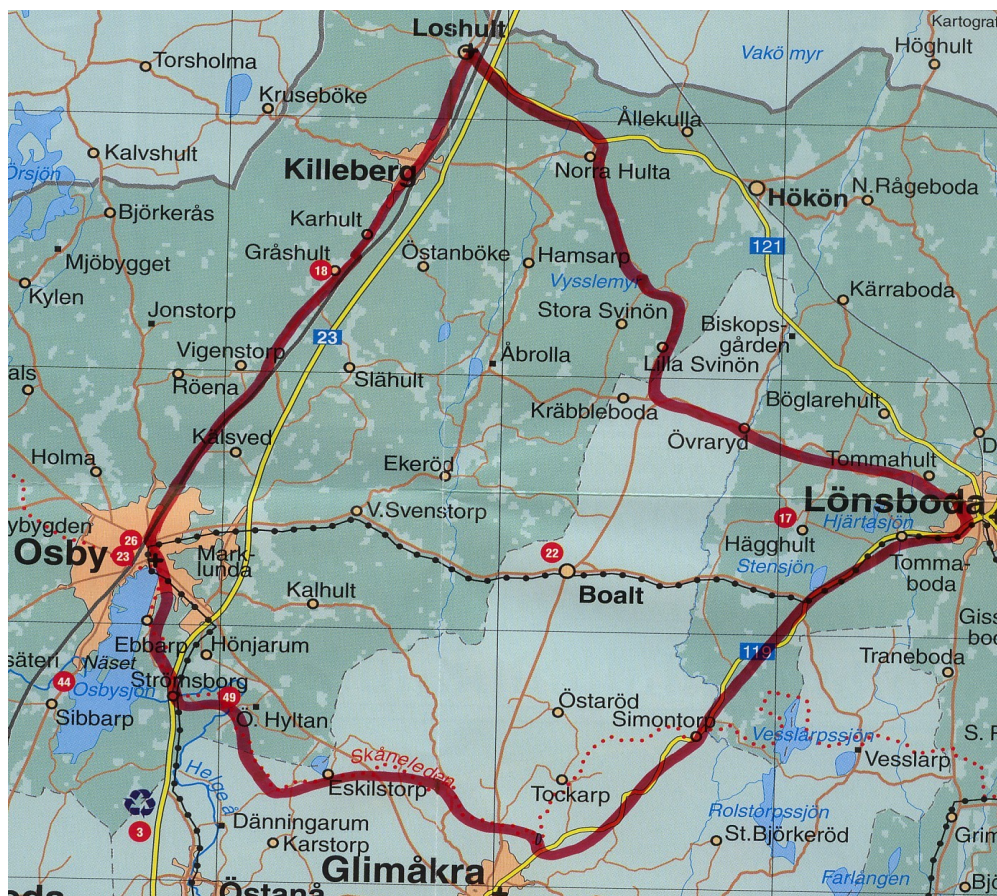
Under färden får man uppleva Göingebygden och våra sevärigheter från snapphanetiden, t.ex. infotavlan om Loshultskuppen, den gamla färdvägen "Ryavägen", gården i Örnäs, filminspelningsplatsen Sporrakulla gård, och

Skans.

Karta med färdbeskrivning köper man på Turistbyrån.

Telf.: 00 + 46 + 0479 + 165 51

www.osby.se/turism

Undertegnede gik Leden i juli 2010 sammen med tre gode venner. En beretning om denne tur må vi komme tilbage til en anden gang.

Overnatningstilbud kunne være:

Skoogsgården: www.skoogsgarden.com

LUNA Bed & Breakfast: www.luna-bb.nu

STF Vandrarhem: maria_lindholm_hansson@hotmail.com

Willa Solgårdet: www.villasolgardet.se

Stora Hotellet / STF Vandrarhem: www.storahotelletosby.com

Jens Beck